

HRVATSKI ŽELJEZNIČKI MUZEJ

1. SKUPLJANJE GRAĐE

1.3. Darovanje

- Ihtiološko-orintološki park za prirodni uzgoj slatkovodne ribe d.d. Crna Mlaka darovao je 24. travnja vozila i drugu opremu za prijevoz ribe željeznicom, i to dizelsku lokomotivu oznake Jenbacher Werke serije 20, dva plato vagona, skretnice i desetak metara tračnica za širinu kolosijeka 600 mm.
- Josip Radić, umirovljeni strojovođa iz Koprivnice darovao je 17. lipnja službeno odijelo sa zimskim kaputom, čizme i torbu koje su bili dio službene uniforme strojovođe sedamdesetih godina 20. stoljeća.
- Mirjana Vučković iz tvrtke RVR uslužne djelatnosti d.o.o. darovala je 27. veljače 11 razglednica željezničkih kolodvora.

1.6. Ustupanje

- Vuča vlakova Rijeka ustupila je 10. lipnja osam uramljenih fotografija dimenzija 29x23 cm snimljenih u riječkoj radionici pedesetih i šezdesetih godina 20. stoljeća.
- Božidar Bendelja, zaposlenik HŽ-Infrastrukture ustupio je četiri registratora tehničke dokumentacije i izvješća o željezničkim nesrećama.
- HŽ-ova tvrtka RVR uslužne djelatnosti d.o.o. Zagreb iskazala je spremnost za ustupanjem dvaju vozila kemijskog vlaka HŽM-u. Obavljena je ekspertiza ponuđenih vozila, no postupak preuzimanja nije okončan tijekom 2007. godine.

2. ZAŠTITA

2.1. Preventivna zaštita

Preventivna zaštita građe HŽM-a ostvaruje se u željezničkim jedinicama koje građu Muzeju ustupaju, i to u slučajevima u kojima okolnosti to dozvoljavaju. U muzeju se preventivna zaštita ostvaruje na dijelu građe koja je čuvana u suhim prostorima depoa. Dvadeset željezničkih vozila koja su izložena na vanjskom izložbenom prostoru HŽM-a nisu preventivno zaštićena. Isto tako utjecaju atmosferilija, ali i mogućoj devastaciji izloženo je i 16 željezničkih vozila izloženih kao spomenici tehničke baštine ne hrvatskim željezničkim

kolodvorima te lokomotiva 51-053 izložena u Kulturnom centru Mate Lovraka u Velikom Grđevcu. Njihova preventivna zaštita svedena je na češća bojanja i restauriranja i organiziranoj čuvarskoj službi gdje je to izvedivo. Tijekom 2008. godine nije ostvaren niti jedan zahvat preventivne zaštite.

2.2. Konzervacija

Iz zbirke *Željeznička vozila i dijelovi* konzervirana su dva izloška:

- Parna lokomotiva oznake JŽ 51-014/MAV 375.964 iz 1926. godine konzervirana je u željezničkoj radionici u Osijeku od 2004. godine. Čitavo to vrijeme lokomotiva čeka dovršetak projekta uređenja trga uz željeznički kolodvor u Osijeku u sklopu kojega je predviđeno i izlaganje parne lokomotive.
- Parna lokomotiva oznake HŽ 22-047 /MAV 324.491 iz 1915. godine konzervirana je u željezničkoj radionici u Sisku. Njezino dekonzerviranje vezano je uz ostvarenje projekta ponude muzejskog vlaka. Novih konzervatorskih zahvata u 2008. godini nije bilo.

2.3. Restauracija

Zbog provedbe mjera štednje tijekom 2008. godine Uprava HŽ Infrastrukture kao izravno nadređena HŽM-u nije odobrila restauriranje niti jednog vozila. Slijedom toga u radioničkim postrojenjima željezničkih tvrtki ostala su deponirana vozila pripremljena za restauriranje, i to u tvrtci Remont i proizvodnja željezničkih vozila d.o.o. u Slavonskom Brodu, specijalno pružno vozilo marke „Fiat“ i parna lokomotiva MAV 324.931/HŽ 22-077; u tvrtci TŽV „Gredelj“ d.o.o. Zagreb parna lokomotiva JŽ 33-058 s pripadajućim tenderom; u karlovačkoj radionici Održavanja vučnih vozila d.o.o. dizelska lokomotiva oznake „Jenbacher Werke“ serije 20, i dva plato vagona; a u moravačkoj radionici Održavanja vagona d.o.o. Zagreb dva teretna vagona (po jedan otvoren i jedan zatvoren vagon).

2.4. Ostalo

Na inicijativu HŽM-a u mjesecu ožujku započet je proces valorizacije pokretne tehničke baštine u trnjanskim postrojenjima TŽV-a „Gredelj“ u kojima se održavanje, a kasnije i izgradnja željezničkih i šire tračničkih vozila, ostvaruje od 1894. godine pa do danas. U

sklopu toga Gradski zavod za zaštitu spomenika kulture i prirode formirao je stručno povjerenstvo za popis i obradu strojeva, alata i opreme koji su povijesno značajni, a koji nisu predviđeni za selidbu na novu lokaciju. Tijekom tri mjeseca povjerenstvo je izradilo elaborat s valorizacijskim prijedlogom za 17 strojeva izgrađenih od kraja 19. pa sve do polovice 20. stoljeća. Elaborat je bio osnova temeljem koje je Ministarstvo kulture RH, Uprava za zaštitu kulturne baštine ispostavilo rješenje o svojstvu kulturnog dobra za 13 strojeva iz „Gredeljevog“ kompleksa.

3. DOKUMENTACIJA

3.1. Inventarna knjiga

2008. godine inventarna knjiga završila je s upisom pod rednim brojem **513**.

Inventarno stanje u zbirkama HŽM-a 31. prosinca 2008.

1. Zbirka željezničkih vozila i dijelova 196; računalno, M++
2. Zbirka izgradnje i održavanja pruga 40 predmeta; računalno, M++
3. Zbirka signalnih, svjetlosnih i telekomunikacijskih sredstava i uređaja 57 predmeta; računalno, M++
4. Zbirka strojeva, alata i opreme 36 predmeta, računalno, M++
5. Zbirka odora, osobnih dokumenata i pribora, inventirano 74 predmeta, računalno, M++
6. Zbirka maketa 94 makete, računalno, M++.
7. Zbirka tehničke dokumentacije 2435 nacrti, spisa, grafikona (74 kutije) te 493 lokomotivske knjige, računalno, M++, ARHiNET
8. Zbirka fotografija 6205, ručno, u fazi sređivanja i pripreme za računalnu obradu u M++ i ARHiNET
9. Zbirka voznih redova 274, računalno, M++, ARHiNET
10. Zbirka propisa, povijesnih osvrti i drugih napisa o željeznici 179 upisa, računalno, Acces baza podataka

Tijekom godine, pogotovo u njezinom drugom dijelu, intenzivirana je obrada zbirki i nadopuna baze podataka u muzejsko-informacijskim sustavima M++ i S++. To je bilo potrebno pogotovo nakon konverzije podataka iz programa MS ACCESS koja je bila

obavljena početkom 2008. godine. Početkom mjeseca listopada HŽM je zatražio utvrđivanje svojstva kulturnog dobra za tri svoje zbirke, i to Zbirku željezničkih vozila i dijelova, Zbirku maketa i Zbirku voznih redova, koja je i uspostavljena. Dokumentaciju za sve tri zbirke uredila je Tamara Štefanac.

U 2008. godini potpuno je sređena i obrađena Zbirka tehničke dokumentacije. Zbirka sadrži sljedeće vrste gradiva :

- ugovori o gradnji pruga
- proizvodni i financijski planovi izgradnje
- eksproprijacija zemljišta
- grafikoni voznih redova
- katastarski planovi, planovi gradova, karte željezničkih mreža, topografske karte
- nacrti željezničkih vozila i njihovih dijelova
- nacrti željezničkih pruga: situacije, uzdužni i poprečni profili
- nacrti željezničkih kolodvorskih zgrada i postaja
- lokomotivske knjige (ukupno 493 lokomotivske knjige)

Podjela na cjeline (serije):

1. stručni skupovi
2. poslovanje
3. željeznička vozila
4. željezničke pruge i kolodvori
5. signalna i električna postrojenja
6. kolodvorske zgrade
7. ostali željeznički objekti
8. idejna rješenja preuređenja željezničkih čvorova i kolodvora

Gradivo te zbirke sadrži ukupno 2471 nacrt, spisa i slično pohranjenih u 74 kutije. Gradivo se odnosi na razdoblje između 1865. i 2007. godine. Toj zbirci pripada i 493 lokomotivskih knjiga. Ukupno: 74 kutije

Ukupno: 2435 (nacrt, spisa itd.) + 493 lokomotivske knjige

U Zbirku tehničke dokumentacije izlučeno je i gradivo tehničke dokumentacije koje se je do tada vodilo unutar muzejske knjižnice. Iz Zbirke tehničke dokumentacije izdvojeni su vozni

redovi i organizirani u novu *Zbirku voznih redova*. Krajem 2008. godine Zbirka je obuhvaćala 274 primjeraka voznih redova. Zbirka je sistematizirana prema državama u kojima su vozni redovi izdani (izdavači su željezničke uprave ili nezavisni izdavači) te obuhvaća vozne redove iz Jugoslavije, Hrvatske, Mađarske, Austrije, Njemačke, Italije, Slovenije, Francuske, Velike Britanije, Švicarske, Rusije, Portugala i Brazila. Cjelokupna zbirka pokriva razdoblje između 1881. i 2008. godine, od čega su vozni redovi koji se odnose na Jugoslaviju, odnosno Hrvatsku vezani za razdoblje između 1920. i 2008. godine. Iz knjižnice su izdvojeni pravilnici, upute i ostale tiskane zakonske regulative sa kraja 19. i početka 20. stoljeća te zajedno sa rukopisnom ostavštinom premješteni u novoformljenu *Zbirku propisa, povijesnih osvrta i drugih tiskovina o željeznici*. Zbirka trenutno ima 179 upisa i priprema se za obradu u programu M++. Zbirka sadrži raritetna stručna izdanja željezničke povijesti, od kojih su neka tiskana tijekom druge polovice XIX. stoljeća. Uz to sadrži rukopise inž. Ivana Belavića koji se bavio istraživanjem željezničke povijesti sredinom 20. stoljeća. Zbirka obuhvaća i tiskane pravilnike, zakonske odredbe i propise o organiziranju i ostvarenju željezničkog prometa, upute i zbirke uputa o organizaciji prijevoza i rukovanja s vozilima.

Zbirka tehničke dokumentacije, Zbirka voznih redova, Zbirka propisa, povijesnih osvrta i drugih tiskovina o željeznici i Zbirka fotografija razvrstane su 1. kategoriju stvaratelja javnog arhivskog gradiva i upisane su u Evidenciju stvaratelja arhivskog gradiva Hrvatskog državnog arhiva pod brojem H-131. Obrada navedenog gradiva ostvaruje se sukladno propisima HDA. Iz tog razloga HŽM je od 8. travnja 2008. izravno priključen na nacionalni arhivski informacijski sustav ARHiNET.

3.3. Fototeka

Krajem 2007. godine počelo je razdvajanje fototečne građe na dvije cjeline. Jedna cjelina predstavlja sekundarnu dokumentaciju gdje fotografija ima dokumentarnu funkciju, a druga cjelina originalne fotografije (tematski vezane uz željeznicu) koje oformljuju *Zbirku fotografija*. Inventirano je 6205 pozitiva fotografija, a ukupno pobrojano 6405 pozitiva i 730 negativa.

Autori fotografija su većinom nepoznati. Detaljna obrada fotografija obaviti će se tijekom unošenja u muzejsko-informacijski sustav M++

Zbirka fotografija Hrvatskog željezničkog muzeja sadržajno je podijeljena na sljedeće cjeline:

Lokomotive i motorni vlakovi

- 1-1 parne lokomotive
- 1-2 dizel i dizel-električne lokomotive
- 1-3 električne lokomotive
- 1-4 motorni vlakovi i šinobusi
- 1-5 poslovni i drugi vlakovi
- 1-6 lokomotive i vlakovi u Domovinskom ratu

Vagoni

- 2-1 putnički vagoni
- 2-2 teretni vagoni
- 2-3 specijalni vagoni
- 2-4 radni vagoni
- 2-5 vagoni u Domovinskom ratu

Ostala željeznička vozila i dijelovi

- 3-1 motorne drezine i strojevi za održavanje pruge
- 3-2 ostala pružna vozila
- 3-3 dijelovi željezničkih vozila

Željezničke pruge i pružni objekti

- 4-1 željezničke pruge i pružna postrojenja
- 4-2 mostovi, nadvožnjaci, podvožnjaci
- 4-3 tuneli
- 4-4 pružni objekti i uređaji
- 4-5 alati i pribor za održavanje pruga
- 4-6 pruge i pružna postrojenja u Domovinskom ratu

Signalni uređaji i elektropostrojenja

- 5-1 signali i telekomunikacijski uređaji i postrojenja
- 5-2 elektropostrojenja i uređaji
- 5-3 elektroaparati i oprema
- 5-4 Signalni uređaji i elektropostrojenja u Domovinskom ratu

Strojevi, aparati i drugi uređaji

Željeznički objekti

- 7-1 Kolodvorske i druge službene zgrade
- 7-2 Ložionice, depoi, radionice
- 7-3 Stambene zgrade
- 7-4 Ostale željezničke zgrade i objekti u kolodvorima
- 7-5 Željezničke zgrade u Domovinskom ratu

Prigodne obljetnice, skupovi i radnici željeznice

- Obljetnice, skupovi i radnici željeznice
- Rad Hrvatskog željezničkog muzeja
- Rad Tvornice željezničkih vozila „Janko Gredelj“
- Rad HKUD-a željezničara
- Rad željezničkih škola
- Ostale fotografije o željeznici

Albumi

Fototeka će sadržavati dokumentacijske fotografije (sekundarna muzejska dokumentacija).

Trenutno oko 8000 digitalnih fotografija

3.5. Videoteka

U videoteci je pohranjeno 40 videokazeta

3.6. Hemeroteka

Hemeroteka je krajem 2008. godine sadržala 2278 zapisa računalno obrađenih u programu M++ (Sekundarna dokumentacija). Novih upisa bilo je 386. Prikupljaju se napisi vezani uz povijest, modernizaciju i razvoj Hrvatskih željeznica, uz zaštitu povijesno obilježenih željezničkih objekata, uz aktivnosti i rad HŽM-a.

3.8. Stručni arhiv

- Vođena je dokumentacija o izložbama i ostalim događanjima u HŽM-u i izvan njega vezana uz muzejsku djelatnost.
- Vođena je dokumentacija o restauriranju muzejskih vozila, tijekom izvedbe i obavljenim poslovima.

3.9. Ostalo

U Medijateci HŽM-a pohranjeno je 169 CD zapisa

4. KNJIŽNICA

Knjižnica HŽM-a je specijalizirana knjižnica znanstvenoga tipa. Knjižni fond popunjava se aktualnim izdanjima Hrvatskih željeznica, i to izdanjima glasila, stručnih časopisa i službenih propisa, starih izdanja pravilnika, brošura, stručnih knjiga i priručnika, knjiga, pravilnika, časopisa, muzejskih izdanja i ostale literature sličnog karaktera koji su HŽM-u darovani, kupljeni ili preuzeti. Na kraju 2008. godine knjižni fond je činilo 1784 naslova, što znači da je tijekom godine uvedeno 217 knjižnih jedinica.

4.1. Nabava

Tijekom 2008. godine knjižni fond povećan je s 217 knjižnih jedinica. Knjižni fond proširen je donacijama, i to Božidara Bendelje (44 knjižne jedinice), Vladimira Božića (1 knjižna jedinica), Miljenka Sujera (43 knjižne jedinice), Zvonimira Pavića (1 knjižna jedinica) Milana Brkića (1 knjižna jedinica), Josipa Radića (4 knjižne jedinice), Sindikata strojovođa (6 knjižnih jedinica) i Nikole Capana (1 knjižna jedinica). Uz knjižni fond kontinuirano ulaze i redovna izdanja HŽ-a, stručni časopisi iz inozemstva i tuzemstva..

4.2. Stručna obrada knjižničkog fonda

Knjižni fond obrađuje se unutar sljedeće klasifikacije: Općenito o željeznici, Ustroj željeznice, Željeznički promet, Pravilnici i upute za rad, Željeznička vozila, Pruge i pružna

postrojenja, Elektro-postrojenja i uređaji, Građevinski objekti, Službena glasila, časopisi i publikacije, Ostala stručna literatura, Ostala izdanja.

4.3. Zaštita knjižnične građe

Tijekom 2008. godine konzervirane su 4 knjige uz obnovu uveza, nabavljena je zaštitna ambalaža za arhivsku i fototečnu građu (50 beskiselnih kutija za arhivsko gradivo, 100 poliesterskih vrećica za fotografije, 100 poliesterskih košuljica za razglednice). Uz to uvezani su primjerci izdanja časopisa koji izlaze na HŽ-u, i to lista Holdinga HŽ-a „Željezničar“, Euro city revije i stručnog časopisa „Željeznice 21“.

4.4. Služba i usluge za korisnike

Knjižnica je dostupna korisnicima unutar HŽ-a i vanjskim korisnicima. Građa knjižnice korištena je i pri pripremi priloga Znanstveno-obrazovnog programa HRT-a, za emisiju Hrvatska kulturna baština. Knjižnica je izvor podataka zaposlenicima HŽM-a za znanstvenu obradu, pisanje recenzija i drugih stručnih napisa iz željezničke povijesti.

4.5. Ostalo

Kao i svih godina do sada vođena je bibliografija svih napisa i znanstvenih obrada o povijesti željeznice u Hrvatskoj i o djelatnosti HŽM-a koje su objavljene u glasilima i publikacijama u nakladi HŽ-a ili drugih nakladnika.

Zbirku tehničke dokumentacije, Zbirku voznih redova, Zbirku fotografija, Zbirku propisa, povijesnih osvrti i drugih tiskovina o željeznici, te Hemeroteku, Fond digitalnih i magnetskih zapisa, Fototeku, Videoteku i Knjižnicu vodi Tamara Štefanac.

5. STALNI POSTAV

Hrvatski željeznički muzej nema stalni izložbeni postav jer nema niti konačno definiran prostor. Od osnivanja 1991. godine muzej djeluje na privremenoj lokaciji u južnom dijelu TŽV-a *Gredelj*, s ulazom iz Ulice grada Vukovara. Tu raspolaže s oko 200 četvornih metara radnog i čuvališnog prostora, vanjskog prostora ukupne površine 2.400 četvornih metara s ugrađenih 200 metara kolosijeka. Na tom prostoru 2004. godine oblikovan je privremeni

izložbeni postav na otvorenom na kojem je izloženo 20 željezničkih vozila od kojih je osam parnih lokomotiva, jedna električna, dvije dizel-hidraulične manevarske lokomotive, dvije dizel-električne lokomotive, snježni plug za parne lokomotive, šest vagona. Autori izložbenog postava jesu H. Bunijevac iz HŽM-a i Š. Dmitrović iz TŽV-a *Gredelj*. Izložena vozila građena su u razdoblju između 1899. i 1960. godine, a prilagođena su za tri širine kolosijeka koje su se rabile na željeznicama u Hrvatskoj (600 mm, 760 mm i 1430 mm). Taj prostor dostupan je posjetiteljima koji ga mogu razgledati u uredovno vrijeme HŽM-a, od ponedjeljka do petka od 8 do 15 sati, a po dogovoru i izvan tog termina.

5.1. Novi stalni postav

Prema osnivačkoj odluci iz 1991. godine, stalni postav HŽM-a trebao bi biti u radionicama TŽV-a *Gredelj* u kojima su se od 1894. godine održavala, a potom i gradila željeznička vozila. Radionice su građene namjenski, u svoje su vrijeme bile najveće željezničko industrijsko postrojenje u ovom dijelu Europe, a svojim povijesnom obilježenošću i visokom razinom očuvanosti danas predstavljaju najvrjedniju industrijsku baštinu u zemlji. Stoga su i četiri radionice iz prve faze izgradnje, godine 2004. upisane u Registar kulturne i prirodne baštine RH. Izmicanje proizvodnje iz *Gredeljevih* postrojenja, koje je zajedno s 130.000 četvornih metara zemljišta 2006. godine kupio Grad Zagreb, planirano je do početka 2009. godine. Prema izjavama gradonačelnika Grada Zagreba i premijera Hrvatske vlade, HŽM bi trebao dobiti izložbeni prostor u zaštićenim halama, ili barem u jednom njihovom dijelu, čime bi bilo omogućeno postavljanje muzeja «in situ» s ostvarenjem korelacije između izvornog prostora i izložene muzejske građe.

6. STRUČNI RAD

6.1. Stručna obrada muzejske građe

Stručna obrada obavljena je za svaki novi predmet, dokument, fotografiju, knjigu i ostalu građu koja ulazi u muzejski fondus. Stručna obrada u najvećem je obujmu bila ostvarena u Zbirci tehničke dokumentacije, Zbirci voznih redova, Zbirci propisa, povijesnih osvrta i drugih tiskovina o željeznici. Isto tako stručna obrada bila je intenzivna u zbirka za koje je bilo zatražene utvrđivanje svojstva kulturnog dobra: Zbirku željezničkih vozila i dijelova, Zbirku maketa i Zbirku voznih redova

6.2. Identifikacija / Determinacija građe

Identifikacija i determinacija muzejske građe obavlja se obvezno pri upisu novih predmeta i nove građe u muzejske fondove. Isto tako identifikacija se kontinuirano obavlja za upotpunjavanje i zaokruživanje informacija vezanih uz građu pohranjenu u Muzeju. Pri identifikaciji i determinaciji građe često se koristi pomoć stručnjaka iz pojedinih područja na željeznici.

- Obavljena je identifikacija dvaju vatrogasnih vozila na ručni pogon u vlasništvu TŽV-a „Gredelj“ zbog mogućeg preuzimanja u fundus muzeja.
- U stručno povjerenstvo za popis i obradu strojeva, alata i opreme, koje je oformio Gradski zavod za zaštitu spomenika kulture i prirode vezano za valorizaciju pokretnih spomeničkih vrijednosti u TŽV-u „Gredelj“, bila je uključena i Helena Bunijevac. Tromjesečni rad povjerenstva doveo je do izrade elaborata kao osnove za zaštitu 13 strojeva.

6.3. Revizija građe

Revizija građe obavlja se u segmentima gdje se za to ukaže potreba. Revizija se provodi i u knjižničkom fondu, fototečnom fondu, i ostalim muzejskim fondovima. Revizija predmetnih zbirki obavlja se sustavno s dopunom podataka pri obradi u programu M++. Revizija građe Zbirke željezničkih vozila i dijelova pohranjene u Sisku bila je obavljena u listopadu, a revizija građe na Zagreb Ranžirnom kolodvoru u studenome.

6.4. Ekspertize

Ekspertize se obavljaju na traženje vanjskih korisnika, i to učenika, studenata, znanstvenih radnika, željezničkih zaljubljenika, ali i institucija vezano za istraživanje pojedinih segmenata željezničke povijest, za prigodna obilježavanja obljetnica bilo izložbama, bilo tiskanjem prigodnih izdanja, bilo tematskih radijskih, televizijskih ili pisanih priloga. Istodobno ekspertize se rade i za potrebe internih korisnika, i to za znanstveni rad, za prigodne izložbe i prigodna izdanja, za stručne i publicističke napise u internim glasilima. Tijekom 2007. obavljene su sljedeće ekspertize te vrste :

- Ekspertize za tiskanje poštanskih maraka serije „Parne lokomotive“ (H.Bunijevac, T. Štefanac)

- Ekspertize povijesti gradnje željeznice na Kvarneru i poticanja turizma za projekt „Opatija-grad muzej srednje Europe“ (H. Bunijevac)
- Ekspertize za projekt obilježavanja 135. obljetnice riječkoga željezničkog čvorišta (T. Štefanac)
- Ekspertize strojeva i opreme za valorizaciju pokretne industrijske baštine TŽV-a „Gredelj“ (H. Bunijevac)
- Ekspertize materijala za izložbu „Lokomotive-spomenici“ (D. Marohnić)
- Ekspertize građe za izložbu „Kroz riječku kolodvorsku zgradu u 21. stoljeće“ (T. Štefanac)
- •Ekspertize građe i izložaka za izložbu „130 godina željeznice u Slavonskom Brodu“ (H. Bunijevac, T. Štefanac)
- •Ekspertize tehničke dokumentacije za pripremu zidnih kalendara HŽ-Infrastrukture d.o.o. za 2009. godinu (T. Štefanac)

6.5. Posudbe i davanje na uvid

Predmetni izložci, dokumentarno i fototečno gradivo HŽM-a korišteni su za tiskanje prigodnog materijala, a posuđeni su i za izložbu vezanu uz željezničku povijest. Gradivo iz fundusa HŽM-a u više je navrata davano na uvid zbog obrade željezničke povijesti, bilo u obliku stručnih i znanstvenih radova, diplomskih ili seminarskih radova. Najviše je korišteno gradivo iz Zbirke tehničke dokumentacije i iz Zbirke fotografija.

- Za tiskanje prigodnih poštanskih marka iz serije „Parne lokomotive“ posuđene su fotografije parnih lokomotiva serije 31 i 32 koje su poslužile kao idejne podloge za oblikovna rješenja maraka.
- Za izložbu „130 godina željeznice u Slavonskom Brodu“, koju je pripremio Muzej Brodskog Posavlja u svojem izložbenom prostoru u Slavonskom Brodu, HŽM je posudio 15 izložaka iz svojega fundusa (lokomotivske pločice, makete željezničkih vozila, službene željezničarske odore, signalne svjetiljke...)
- Za tiskanje zidnog kalendara za 2009. godinu HŽM je posudio 12 nacrtu željezničkih zgrada, pružnih postrojenja i željezničkih vozila iz fundusa Zbirke tehničke dokumentacije
- Uvid u muzejsko gradivo i dokumentaciju za stručne i znanstvene obrade ostvarili su sljedeći korisnici: Neil Robinson , Maša Budimir, Franciska Čurković, Antun Pospišil,

Velimir Matleković, Robert Trošelj, Ivan Žagrić, Ivan Zelenič, Zorica Pavelić Tomislav Badel, dr.sc. Srećko Božičević

6.7. Publicistička djelatnost stručnih djelatnika

- Bunijevac, H. *Filatelističko događanje u muzejskom vlaku*// *Željezničar*, siječanj 2008. br. 747, str. 50
- Bunijevac, H. *Valorizacija pokretne baštine u TŽV-u „Gredelj“; Nezamjenjivi resursi prošlosti* // *Željezničar*, ožujak 2008, br. 749, str. 50
- Bunijevac, H. *HŽM uz Međunarodni dan muzeja; Lokomotive kao posrednici između muzeja i javnosti* // *Željezničar*, travanj 2008, br. 750, str. 53
- Bunijevac, H. *HŽM u galeriji „U predvorju“*// *Željezničar*, svibanj 2008, br. 751, str. 52
- Bunijevac, H. *Nova građa u HŽM-u (dizelska lokomotiva iz ribogojilišta, fotografije iz Vuče vlakova Rijeka, službeno odijelo Josipa Radića)*// *Željezničar*, lipanj 08, br. 752, str. 50
- Bunijevac, H. *HŽM predstavljen u časopisu „Museum Aktuel“*// *Željezničar*, lipanj 2008, br. 752, str. 42
- Bunijevac, H. *Projekt „Kreativni vlak“ ; Gostovanje u Ogulinu i u Moravicama* // *Željezničar*, lipanj 2008, br. 752, str. 42-43
- Bunijevac, H. *Britanski ljubitelji željeznica u HŽM-u* // *Željezničar*, lipanj 2008, br. 752, str. 43.
- Bunijevac, H. *Josip Radić, jedan od najstarijih željezničara* // *Željezničar*, srpanj 2008, br. 735, str. 30
- Bunijevac, H. *Novi broj časopisa „Informatica Muzeologica“; tema broja „SOS za industrijsku i tehničku baštinu“*// *Željezničar*, kolovoz 2008, br.754, str. 36
- Bunijevac, H. *Rad HŽM-a u 2008. ; Sve šira prisutnost u javnosti* // *Željezničar*, kolovoz 2008, br.754, str. 37
- Bunijevac, H. *Skupni posjeti HŽM-u; Zanimanje stranih posjetitelja* // *Željezničar*, rujanj 2008,br. 755, str. 48
- Bunijevac, H. *Miroslav Grgat, strojovođa pionirske željeznice* // *Željezničar* , rujanj, 2008, br. 755, str. 47.
- Bunijevac, H. *Okrugli stol o željezničkoj industrijskoj baštini* // *Željezničar*, listopad 2008, br.756, str. 8-9

- Bunijevac, H. *Završena prva faza obnove kolodvora Opatija-Matulji* // *Željezničar*, listopad 2008, br.756, str. 43
- Bunijevac, H. *Zaštita elektro-vučne podstanice Matulji* // *Željezničar*, listopad 2008, br. 756, str. 52
- Štefanac, T. *Julije Hoffmann, željezničar i muzealac* // *Željezničar*, studeni 2008, br. 757, str. 42
- Bunijevac, H. *Katalog uz izložbu „130 godina željeznice u Slavonskom Brodu“* // *Željezničar*, studeni 2008. str.43
- Bunijevac, H. *Izložba o željezničkoj povijesti („130 godina željeznice u Slavonskom Brodu“)* // *Željezničar*, prosinac 2008, br. 758, str. 44-45.
- Bunijevac, H. *Predstavljanje poštanskih maraka i otvaranje filatelističke izložbe* // *Željeznice* 21, 1/2008, str. 24
- Bunijevac, H. *Hrvatski željeznički muzej* // *Museum Aktuel* 146, travanj 2008., str. 52 (prevela T. Štefanac)
- Bunijevac, H. *Željeznička industrijska baština: Resursi koji vane za identifikaciju i valorizaciju* // *Informatica Muzeologica* 38 (1.2) 2007., str. 33-41
- Butković, B. *Muzejski vagon u pokretu* // *Željezničar*, svibanj 2008, br. 751, str. 63
- Čubelić, I. *Predstavljanje poštanske marke i izložba u muzejskom vagonu* // *Željezničar*, veljača 2008, br. 748, str
- Štefanac, T. *HŽM predstavljen u časopisu „Museum Aktuell“* // *Željezničar*, lipanj 2008, br. 752, str. 42
- Štefanac, T. *Željezničar i muzealac: Julije Hoffmann* // *Željezničar*, studeni 2008. br.757. str.42.
- Udijer, B. *Izložba Kluba željezničkih modelara „Zagreb“* // *Željezničar*, listopad 2008, br. 756, str. 11

6.8. Stručno usavršavanje

- Tamara Štefanac položila stručni ispit pri Hrvatskom Državnom arhivu u mjesecu lipnju
- Denis Marohnić: Čuvanje muzejskih zbirki – zaštita umjetnina na papiru (organizator MDC, travanj 2008)
- Tamara Štefanac: Završila I. stupanj mađarskog jezika

- Tamara Štefanac: polazila seminar za stručno usavršavanje za knjižničare „Knjižnična statistika – norma ISO 2789:2006 (organizator Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu, 16. travnja)

6.9. Stručna pomoć i konzultacije

Prema već uhodanom načinu rada stručnu pomoć i konzultacije zaposlenici HŽM-a pružali su unutar HŽ-a i izvan njega. Unutar HŽ-a navedeno djelovanje ostvarivala se je se kroz pisane i usmene obrade i edukaciju o ukupnoj povijesti željezničkog sustava u zemlji, kroz sudjelovanje u svim HŽ-ovim projektima koji su se djelomično oslanjali i na povijest željeznice, u participiranju u projektima vezanim uz valorizaciju i zaštitu željezničke industrijske baštine. Stručna pomoć i konzultacije prema vanjskim korisnicima ostvarivala se je usmenim kontaktima i pomoći u traženju gradiva vezanog uz željezničku povijest.

- konzultacije novinarki Radio Zagreba 2. programa Marini Marinović vezane uz prikaz baštinske obilježenosti kompleksa TŽV-a „Gredelj“ i mogućnostima muzealizacije tog kompleksa (H. Bunijevac)
- stručna pomoć i priprema za uvid u dokumentarno i arhivsko gradivo HŽM-a korisnicima iz inozemstva i iz Hrvatske za obradu u stručnim izdanjima (T. Štefanac)
- stručna pomoć Gradskom zavodu za zaštitu spomenika kulture i prirode u pripremi elaborata za valorizaciju pokretne baštine u kompleksu TŽV-a „Gredelj“ (H. Bunijevac)
- stručne konzultacije vezane uz prikaz željezničke povijesti na slavonsko-brodskom području za izložbu „130 godina željeznice u Slavonskom Brodu“
- stručna pomoć i konzultacije u uvrštavanju povijesno obilježenih željezničkih objekata na Kvarnerskom području u projekt „Opatija-grad muzej srednje Europe“ (H. Bunijevac)
- stručna pomoć u realizaciji projekta obilježavanja 135. godina riječkoga željezničkog čvorišta (H. Bunijevac, T. Štefanac)

6.10. Urednički poslovi, recenzije knjiga i članaka

- Helena Bunijevac: glavna urednica Zbornika radova s okruglog stola o željezničkoj industrijskoj baštini „Nužnost uvažavanja i suživota“. Knjiga je pripremana u studenom i prosincu 2008, a tiskana u veljači 2009. u nakladi HŽ-Holdinga d.o.o. za poslovne usluge.
- Helena Bunijevac napisala je recenziju povijesnog prikaza „130 godina željeznice u Slavenskom Brodu“ autorice Ivanke Cafute, Muzej Brodskog Posavlja, Slavenski Brod 2008.

6.11. Djelovanje u strukovnim društvima

Helena Bunijevac član je Hrvatskog muzejskog društva

6.12. Informatički poslovi muzeja

Web stranica Muzeja postavljena je u sklopu web stranica Hrvatskih željeznica Ažuriranje podataka tijekom godine obavila je Tamara Štefanac.

7. ZNANSTVENI RAD

7.1. Tema i nositelj projekta

Znanstveno istraživanje željezničke povijesti bilo je određeno aktualnim obljetnicama i prigodnim događanjima.

- *Povijest parne vuče u Hrvatskoj*, znanstveno istraživanje provela Helena Bunijevac, a popratnu prezentaciju izradila Tamara Štefanac. Istraživanje je bilo provedeno ciljano sa svrhom izlaganja na predstavljanju prigodne poštanske marke iz serije „Parne lokomotive“ (25. veljače 2008.) i kasnijeg komuniciranja u javnosti.
- *Željeznički kolodvor Opatija - Matulji*, znanstveno istraživanje provela Helena Bunijevac sa svrhom izrade deplijana o kolodvorskoj zgradi i razvoju opatijskog turizma.
- *135 godina riječkoga željezničkog čvorišta*, znanstveno istraživanje provela Tamara Štefanac. Istraživanje je bilo usmjereno na povijest pruga Pivka – Rijeka i Karlovac - Rijeka koje su za promet bile otvorene 1873. godine. Istraživanja su obuhvatila

pretraživanje serijskih publikacija časopisa koji su izlazili u drugoj polovici 19. stoljeća. Istraživanje je provedeno kao podloga za projekt obilježavanja 135. obljetnice željezničkih pruga u riječkome čvorištu .

- *Povijest željezničkog kolodvora u Rijeci*, znanstveno istraživanje provele su Tamara Štefanac i Helena Bunijevac. Istraživanje je bilo potaknuto suorganizacijom HŽM-a u postavljanju izložbe „Kroz riječku kolodvorsku zgradu u 21. stoljeće“ i publiciranje povijesti kolodvora za izložbeni katalog. Pretraženi su fondovi Zbirke tehničke dokumentacije te pisana građa vezana uz navedenu tematiku.
- *Željeznička industrijska baština*, znanstveno istraživanje provela Helena Bunijevac, a prezentaciju izradila Tamara Štefanac. Istraživanje je provedeno sa svrhom nadopuna saznanja o resursima željezničke industrijske baštine i njezinim trenutnim stanjem. Materijal je korišten za izlaganje na okruglom stolu o željezničkoj industrijskoj baštini „Nužnost uvažavanja u suživota“ koja je održana na Građevinskom fakultetu Sveučilišta u Rijeci 30. rujna 2008. Izlaganje je bilo praćeno prezentacijom u Power Pointu.

7.2. Publicirani radovi

- Bunijevac, H. *Povijest parne vuče u Hrvatskoj: Razdoblje dulje od jednoga stoljeća* // EC Revija; proljeće 2008., str. 18-22
- Bunijevac, H. *Povijest Ložionice Zagreb* // EC revija ; ljeto 2008, str. 18 -19
- Bunijevac, H. *Zajednička povijest pošte i željeznice: Poštanski uredi na željezničkim tračnicama* // EC revija, ljeto 2008, str. 22-25
- Bunijevac, H. *Povijest pruge Zidani Most-Zagreb-Sisak: Izravna veza s europskim središtima* // EC revija, jesen 2008, str. 18-21.
- Bunijevac, H. *Pionirske željeznice u Zagrebu: Slabo poznat dio željezničke povijesti* // EC Revija, jesen 2008, str. 24-27.
- Bunijevac, H. *Željeznička industrijska baština riječkoga područja: Memorijalne vrijednosti objekata i postrojenja* // EC Revija, zima 2008, str. 24-28
- Bunijevac, H. *30 godina Zagreb Ranžirnog kolodvora* // Željezničar, travanj 2008, str. 66-67
- Bunijevac, H. *Nova povijest TŽV-a „Gredelj“; Kapaciteti primjereni XXI. Stoljeću* // Željezničar, ožujak 2008, br. 749, str. 62-63

- Bunijevac, H. *135 godina pruge Pivka – Rijeka // Željezničar*, svibanj 2008, br. 751, str. 66-67
- Bunijevac, H. *120 godina pruge Sunja – Novska – Nova Gradiška // Željezničar*, siječanj 2008, br. 747, str. 56-57
- Bunijevac, H. *135 godina pruge Pivka – Rijeka // Željezničar*, svibanj 2008, br. 751, str. 66-67
- Bunijevac, H. *Željeznica i opatijski turizam; Povijesna valorizacija kolodvora Opatija – Matulji // Željezničar*, kolovoz 2008, br. 754, str. 40-41
- Bunijevac, H. *135 godina pruge Karlovac-Rijeka; Pruga bez vremenskog ograničenja // Željezničar*, rujan 2008., br. 755, str. 62-63
- Bunijevac, H. *130 godina pruge Dalj-Vinkovci-Slavonski Brod // Željezničar*, listopad 2008, br. 756, str.64-65
- Bunijevac, H. *Željeznička industrijska baština // Informatica Muzeologica* 38 (1-2)2007.
- Bunijevac, H. *Kolodvor Opatija Matulji i opatijski turizam*, HŽ-Holding d.o.o., lipanj 2008.
- Bunijevac H. *Prigodne poštanske marke Parne lokomotive*, HP Hrvatska pošta d.d., veljača 2008.

8. STRUČNI I ZNANSTVENI SKUPOVI I SEMINARI U ORGANIZACIJI I SUORGANIZACIJI MUZEJA

8.2. Stručni skupovi

- *Promocija poštanskih maraka i omotnice prvog dana*
HŽM, Hrvatske pošte i HŽ-Holding d.o.o. za poslovne usluge pokrenuli su izdavanje poštanskih maraka serije Parne lokomotive i organizirali su njihovu promociju 15. veljače 2008. u muzejsko-izložbenom vagonu na VI. peronu Zagreb Glavnog kolodvora.
 - Promovirane su marke parnih lokomotiva serija MAV 651/JŽ 31 (građene u Tvornici strojeva MAV Gepgayar u Budimpešti između 1909. i 1914. godine) i MAV 601/JŽ 32 (građene u istoj mađarskoj tvornici između 1914. i 1918. godine). Poveznica čitavog događanja bila je stalna povezanost poštanskog i željezničkog sustava od 1962. kada je Zagreb dobio prve kilometre željezničke pruge pa sve do danas. Stoga je promociju najavio nastup Puhačkog orkestra

HKUD-a „Željezničar“ iz Zagreba. Predstavljanje je bilo održano u muzejskom vagonu HŽM-a koji je restauriran poštanski vagon izgrađen 1965. godine u željezničkoj tvrtci TŽV „Gredelj“. Na ulazu u vagon goste su dočekali zaposlenici HP-a u povijesnim poštanskim odorama iz 1838. i 1898. godine.

- Predstavljena je omotnica prvog dana s prigodnim poštanskim žigom - autorica stručnog teksta na omotnici je H. Bunijevac
- H. Bunijevac održala je stručno izlaganje na temu stoljetnog razdoblja korištenja parne vuče u Hrvatskoj praćeno prezentacijom u Power Pointu autorice T. Štefanac.
- Otvorena je prigodna filatelistička izložba „Željeznica u filateliji“ autora K. Tuška, željezničkog umirovljenika i dugogodišnjeg člana Filatelističkog društva „Poštar“, čime ju bila obilježena i 50. obljetnica djelovanja Društva.

- *Okrugli stol o željezničkoj industrijskoj baštini „Nužnost uvažavanja i suživota“*

Organizator HŽM, suorganizatori Građevinski fakultet Sveučilišta u Rijeci i Udruga za očuvanje i promicanje riječke industrijske baštine „Pro Torpedo“ iz Rijeke; okrugli stol je održan 30. rujna na Građevinskom fakultetu u Rijeci; Okrugli stol obuhvatio je 11 stručnih izlaganja praćenih prezentacijama u Power Pointu. Izlaganja su bila sljedeća:

- Helena Bunijevac, prof., Hrvatski željeznički muzej: *Željeznička industrijska baština – uloga u budućnosti ?*
- mr. sc. Olga Magaš, Građevinski fakultet Sveučilišta u Rijeci: *Planovi Josefa Bainville-a iz 1843. i 1971. (?)*
- Miljenko Smokvina, dipl. oec, samostalni istraživač: *Povijesna fotografska dokumentacija kao izvor izučavanja industrijske baštine izgradnje željezničke pruge Karlovac-Rijeka*
- dr.sc. Nana Palinić, Građevinski fakultet Sveučilišta u Rijeci: *Riječka željeznička baština i primjer revitalizacije*
- Nenad Labus, prof., Ministarstvo kulture RH; Uprava za zaštitu kulturne baštine, Konzervatorski odjel u Rijeci: *Prijedlog čuvanja spomena riječke pruge*

- Mladen Bogič, prof., Železniški muzej, Slovenija: *Željeznički muzej Slovenskih željeznica*
- mr. sc. Daina Glavočić, Muzej moderne i suvremene umjetnosti: *Kolodvorske zgrade i njihove mijene*
- doc.dr. sc. Sanja Lončar – Vicković, dr. sc. Zlata Dolačak-Alduk, mr.sc. Đurđica Matošević, Diana Stober, dipl. ing.arh., Građevinski fakultet Osijek, Sveučilište J.J. Strossmayera: *Od kolodvora do kolodvora-otisak u baranjskom prostoru*
- Dragutin Krajnik, ing.građ, HŽ-Infrastruktura: *Željeznički razvojni planovi na B-ograncu V.paneuroskog koridora i na riječkom čvorištu u nekoliko sljedećih godina*
- Marta Muždalo, dipl. ing. arh, Željezničko projektno društvo d.d. Zagreb: *Kroz riječku kolodvorsku zgradu u 21. stoljeće*
- Toma Bačić, Klub ljubitelja željeznice Vinkovci: *Vučna sredstva iskorištavana na pruzi Zagreb – Rijeka*

Misija okruglog stola bila je skrenuti pozornost stručne i šire javnosti na prepoznavanje bogatih resursa industrijske baštine na željeznici, i to prvenstveno na riječkome području, potaknuti njezinu valorizaciju i zaštitu, izbjeći uništavanje te pokrenuti programe za revitalizaciju i smisleno uključivanje povijesno obilježenih objekata u suvremene životne tokove, kako se to čini u svijetu. Isto tako prezentirani su razvojni planovi željeznice u riječkom čvorištu koji bi se trebali realizirati u nekoliko sljedećih godina, a koji bi trebali biti nadogradnja postojećih željezničkih kapaciteta na riječkome području.

Zaključci okruglog stola bili su vezani uz činjenice o visokom stupnju ugroženosti željezničkog naslijeđa na riječkome području, o potrebi hitnog pokretanja procesa zaštite objekata željezničke industrijske baštine i njihovom inkorporiranju u kvalitetne urbanističke projekte. Prema sudionicima okruglog stola u te procese valjalo bi uključiti sve relevantne subjekte od znanstvenih i stručnih ustanova, gospodarskih i turističkih ustanova i zainteresiranih subjekata do interesnih skupina i udruga.

9. IZLOŽBENA DJELATNOST

- *Fotografska izložba „Lokomotive–spomenici“*

Galerija u predvorju, sjedište HŽ-ove uprave, Zagreb, Mihanovićeve 12,
od 13. do 23. svibnja 2008.

Autor izložbe: Denis Marohnić

Autori fotografija: Toma Bačić, Helena Bunijevac, Slobodan Kadić, Mario Kociper,
Wolfgang Kraus, Zlatko Kulež, Denis Marohnić, Anton Papić, Dragutin Staničić, Igor
Salopek,

16 fotografija formata 70x100 mm

hznet.hr/kultura/HZM

Edukativna i informativna izložba

Izložba je pripremljena u povodu Međunarodnog dana muzeja i slijedila je tematsku potku obilježavanja u 2008. godini „Muzeji kao pokretači društvenih promjena i razvoja“. Izložba u slici i riječi predstavlja 16 parnih lokomotiva iz fundusa HŽM-a koje su kao spomenici tehničke baštine izloženi na željezničkim kolodvorima širom Hrvatske. Lokomotive su kao spomenici postavljene osamdesetih godina 20. stoljeća. Njihovim izlaganjem željezničari su izrazili poštovanje prema vozilima koja su više od jednog stoljeća bila sinonimom željeznice i željezničkih zanimanja. Time su one postale dostupne širokoj javnosti, doprinijele su razvoju svijesti o vrijednosti tehničke baštine i potaknule su interes javnosti za očuvanjem njihovog statusa i opstojnosti. Stoga su na izložbi izložene uglavnom amaterske snimke izloženih parnjača, što i potvrđuje činjenicu o inkorporiranosti tog dijel povijesti u društvenu svijest.

- *Dokumentarna izložba „Kroz riječku kolodvorsku zgradu u 21. stoljeće“*

Čekaonica željezničkog kolodvora u Rijeci, od 3. do 30. listopada 2008.

Organizatori izložbe: Hrvatsko projektno društvo i HŽM

Autorice izložbe : Liljana Malnar-Ivanković i Tamara Štefanac

20 nacrti Ferenc Pfaffa, projektanta kolodvorske zgrade

5 članaka o gradnji kolodvora, program otvaranja kolodvora i povijesne fotografije

Članci o izgradnji i daljnjoj povijesti željezničkog kolodvora u Rijeci

Prijedlozi idejnih rješenja preuređenja interijera kolodvorske zgrade“

Edukativna i informativna izložba

Izložbom se željelo podsjetiti na 117 godina dugu povijest prelijepa građevine riječkog željezničkog kolodvora (izgrađena 1890.), ali i ukazati na njezinu budućnost i potrebu suživota sa suvremenosti. Izložbe je bila još jedan prinos zaštite željezničke baštine, valoriziranja njezina značenja i funkcionalnog usklađivanja sa suvremenim potrebama.

- *Povijesna izložba „130 godina željeznice u Slavonskom Brodu“*
od 6. studenog do 31. prosinca 2008.
Organizator izložbe: Muzej Brodskog Posavlja
Autorica izložbe Ivanka Cafuta
HŽM je za izložbu posudio 14 izložaka iz svojega fundusa

10. IZDAVAČKA DJELATNOST MUZEJA

10.1. Tiskovine

- Deplijan o muzejsko-izložbenom vagonu HŽM-a (vagonu za otpremu pošte oznake Uass-z 82-78-9250-900-7), naklada 2.000 primjeraka (po 1.000 primjeraka na hrvatskom i engleskom jeziku), urednica T. Štefanac.
- Deplijan HŽM-a, naklada 2.000 primjeraka (po 1.000 na hrvatskom i engleskom jeziku), urednica T. Štefanac

10.2. Audiovizualna građa

Pripremljene su dvije prezentacije u Power Pointu:

- *Povijest parnih lokomotiva u Hrvatskoj*, autorica teksta H. Bunijevac, tehnička obrada i oblikovanje T.Štefanac.
- *Željeznička industrijska baština*, autorica teksta H.Bunijevac, tehnička obrada i oblikovanje T.Štefanac .

11. EDUKATIVNA DJELATNOST

11.1. Vodstva

Vodstva su bila organizirana za skupinu od 45 učenika OŠ Matije Gupca iz Gornje Stubice, učenike Centra za kulturu i film Augusta Cesarca (5), za 53 učenika OŠ Velika Gorica, za 64

učenika OŠ Stenjevec i 105 učenika OŠ Sesvetski Kraljevec koji su razgledali poštanski vagon, za djecu Dječjeg vrtića „Vitica“, za skupinu od 54 britanskih turista, za 13 članova Udruge ljubitelja željeznice iz Mađarske i skupinu od 8 zaposlenika Mađarskih željeznica. Vodstva ostvarile H. Bunijevac i T.Štefanac.

11.2. Predavanja

- Predavanje „Povijest parne vuče u Hrvatskoj“, 15. veljače u muzejsko-izložbenom vagonu HŽM-a, izlagala H. Bunijevac, prezentaciju u Power Pointu pripremila T. Štefanac.
- Predavanje na okruglom stolu o željezničkoj industrijskoj baštini, 30. rujna na Građevinskom fakultetu Sveučilišta u Rijeci, izlagala H. Bunijevac, prezentaciju pripremila T. Štefanac.
- Predavanja o otpremi poštanskih pošiljaka vlakovima tijekom obilaska grupa školskog uzrasta muzejsko-galerijskog vagona koji je restauriran poštanski vagon iz šezdesetih godina 20. stoljeća. Prigodna izlaganja održala je T. Štefanac.

11.4. Ostalo

Projekt „Kreativni vlak“

Projekt je ostvaren u suradnji HŽM-a i Narodnog sveučilišta Dubrava. Predviđao je održavanje pet lutkarskih predstava Dječjeg kazališta „Dubrava“ s radionicama na temu kazališne predstave i to u prostoru muzejsko-galerijskog vagona HŽM-a. Projekt je bio usmjeren prema djeci vrtićkog i osnovnoškolskog uzrasta koji žive u manjim mjestima te nemaju priliku prisustvovati kazališnim predstavama u mjestu boravka. Ovim projektom kazalište je vlakom doputovalo do njih. Nositelj projekta ispred HŽM-a bio je D. Marohnić.

- 17. svibnja projekt je ostvaren na željezničkom kolodvoru u Ogulinu, bila je održana jedna predstava
- 21. svibnja projekt je ostvaren na željezničkom kolodvoru u Moravicama, održane su dvije predstave za šezdesetero djece.

12. ODNOSI S JAVNOŠĆU (PR)

12.1. Press

Jutarnji list, 15. 02. 2008., Izložba „Željeznica u filateliji“

HP Vjesnik, 22. 02. 2008., Prve marke serije „Parne lokomotive“, Anita Marić

Glasilos HSP, 02. 2008., Željeznica u filateliji, Slavko Budisavljević

Privredni vjesnik, 10. 03. 2008., Nove atrakcije kulturnog turizma, Sanja Plješa

Vjesnik, 14. 05. 2008., Lokomotive spomenici, Relja Golijanin

Večernji list, 14. 05. 2008., Izložene fotografije parnih lokomotiva iz cijele Hrvatske,

Kronika požeško-slavonska, 15. 05. 2008., Hrvatski željeznički muzej otvorio izložbu „Lokomotive-spomenici“

Željezničar, 01. 2008., Priča starog francuskog vlaka, Boris Ćavar

Željezničar, 01. 2008., „Parne lokomotive na poštanskim markama“, tekst Helena Bunijevac, snimke Tamara Štefanac

Željezničar, 05. 2008., 135 godina pruge Pivka-Rijeka, Helena Bunijevac

Željezničar, 05. 2008., Muzejski vagon u pokretu, Branimir Butković

Željezničar, 05. 2008., Izložba „Lokomotive-spomenici“, tekst Helena Bunijevac, snimke Dragutin Staničić

Željezničar, 06. 2008., HŽM predstavljen u časopisu Museum Aktuell, Tamara Štefanac

Željezničar, 06. 2008., Projekt „Kreativni vlak“, tekst Helena Bunijevac, snimke Denis Marohnić

Željezničar, 06. 2008., Britanski ljubitelji željeznica u HŽM-u, tekst Helena Bunijevac, snimke Tamara Štefanac

Željezničar, 06. 2008., Nova građa u HŽM-u, tekst Helena Bunijevac, snimke Denis Marohnić

EC revija, 2008., Zajednička povijest željeznice i pošte, Helena Bunijevac

Slavonski dom, 19. 07. 2008., Muzej željezničara, Željka Čagalj

Željezničar, 07. 2008., Izložba u muzejskom vagonu, tekst i snimke Branimir Butković

Slavonski dom, 26. 08. 2008., Željezničari

Željezničar, 08. 2008., Novi broj časopisa Informatica Muzeologica, Helena Bunijevac

Željezničar, 08. 2008., Rad HŽM-au 2008, Helena Bunijevac

Slavonski dom, 28. 08. 2008., Muzej u čekaonici drugog razreda, tekst i snimke Željka Čagalj

Glas Slavonije, 30. 09. 2008., Aktiv muzeja bit će u čekaonici drugog razreda, Vesna Zagorc

Željezničar, 09. 2008., Skupni posjeti u HŽM-u, Helena Bunijevac

Posavska Hrvatska, 31. 10. 2008., 130 godina željeznice u Slavonskom Brodu,
Posavska Hrvatska, Muzej Brodskog Posavlja obilježio 130. obljetnicu željeznice
Glas Slavonije, 10. 11. 2008., U Muzeju Brodskog Posavlja otvorena izložba, M. Radošević
Večernji list, 13. 11. 2008, Povijest željeznice u Muzeju
Posavska Hrvatska, 14. 11. 2008., U Muzeju Brodskog Posavlja otvorena izložba,
Željezničar, 12. 2008., O voznom redu, Branimir Butković

12.2. Sudjelovanje u televizijskim i radijskim emisijama

- HTV 1. program, dokumentarna emisija „Hrvatska kulturna baština“, prilog o povijesti Zagreb Zapadnog i Zagreb Glavnog kolodvora, , emitirano 13. veljače 2008.; urednica Edda Dubrovec, redatelj Luka Marotti, suradnica Helena Bunijevac
- Radio Sljeme, emisija „Zagrebački razgovori“ , razgovor o HŽM-u, novinar Ivan Hlupić

13. MARKETINŠKA DJELATNOST

- Tiskani su deplijani vezani uz djelatnost HŽM-a
- HŽM je uključen u projekt „Opatija-grad muzej sjeverozapadne Europe“
- HŽM je uključen u sva stručna i marketinška događanja vezana uz povijest željeznice

14. UKUPAN BROJ POSJETITELJA

1728, od toga 1613 iz Hrvatske te 115 iz inozemstva.

15. FINANCIJE

Djelovanje HŽM-a u cijelosti financira osnivač, Hrvatske željeznice. On pokriva sve troškove restauriranja muzejskih izložaka, njihov transport, financijski prati izložbenu djelatnost HŽM-a, tiskanje materijala vezanih uz željezničku povijest, i to kao izdanja HŽM-a ili u sklopu nakladničke djelatnosti na razini tvrtke.

15.2. Investicije

Restauriranje muzejskih vozila 2008. godine je izostalo, za izložbenu djelatnost utrošeno je 5.000,00 kuna, za nabavku opreme za arhiviranje dokumentacije 3.000,00 kn, za tiskanje promotivnog materijala 6.000,00 kn. Navedenim troškovima valja dodati i troškove održavanja opreme, strojeva i uređaja, održavanja radnog i izloženog prostora i druge troškove. Dio potreba muzejske djelatnosti financijski je osigurano u sklopu drugih projekata na razini tvrtke.

16. OSTALE AKTIVNOSTI

16.2. Izložbena djelatnost

Prostor muzejsko-galerijskog vagona HŽM-a ustupljen je vanjskim korisnicima za postavljanje izložaba, i to :

- Filatelistička izložba “Željeznica u filateliji“ autora Krunoslava Tušeka, člana Filatelističkog kluba „Poštar“, izložba je bila otvorena od 15. do 24. veljače
- Fotografska izložba “Željeznica u očima ljubitelja željeznica“, Klub ljubitelja željeznice Vinkovci, izložba je bila otvorena od 23. lipnja do 6. srpnja
- Izložba željezničkih maketa „Trendovi željezničkog modelarstva“ Kluba željezničkih modelara „Zagreb“, izložba je bila otvorena od 1. do 8. listopada.